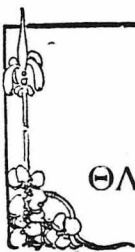

ΑΙΣΘΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΤΟΥ ΠΑΥΛΟΥ ΡΕΝΟΝΤΕΝ

Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΕΝΟΣ ΘΛΙΒΕΡΟΥ ΕΡΩΤΟΣ

ΤΗΝ ημέρα εκείνη, μιά θιμοψη μέρα του Σεπτεμβρίου, ή Ζακελίνα ξύπνησε τρομερά μελαγχολική. Ένας μεγάλος καινός τήν βασιάνε. Έδω και τρεις μήνες αγαπούσε τρελλά ένα φραίο παλληγάρι, τόν Φραγκίσκο, ό οποίος έδειχνε πός τήν αγαπούσε κ' αυτός, μά, αλλοίμονο, δέν μπορούσε νά τήν πάρη, γιατί ήταν φτωχός...

Μόλις ντύθηκε ή Ζακελίνα, έτρεξε σέ μιά μικρούλα τριανταφυλλιά, πού τής είχε χωρίσει ό αγαπημένος τής, γιά νά τήν ποτίη. Μέσα στόν μεγάλο τής πονο, τό πότισμα τής τριανταφυλλιάς ήταν ή μόνη τής χαρά, ή μόνη παρηγοριά τής.

Μά τήν ημέρα αυτή ή στενοχώρια τής ήταν τόσο μεγάλη, ώστε τίποτε δέν μπορούσε νά τής τήν διώξη. Ή καρδιά τής ήταν βαρειά, πούλ βαρειά!...

— Φτωχό μου παιδί, τής είπε ή μητέρα τής, βλέποντάς τήν τόσο μελαγχολική, εξακολουθείς λοιπόν νά συλλογίζεσαι τόν Φραγκίσκο; Τόσο πούλ λοιπόν τόν αγαπάς; Ξέρεις, ώστόσο, ότι αυτό πού κάνεις, Ζακελίνα μου, δέν είνε λογικό! Είνε πούλ καλό παλληγάρι ό Φραγκίσκος, δέν λέω, μά δέν έχει πενήταρα τσακατιά. Μόλις καταφέρναι νά συντηρή τούς γέρονες γονιούς σου. Δέν τόν περισεύουν λεπτά γιά ν' ανοίξη σπίτι, κόρη μου. Έλα λοιπόν, παιδάκι μου, γίνου πύλογοιχη... Σου κάνει κακό αυτή ή αγάπη. Πρέπει νά τήν ξεφορτώσης άπ' τήν καρδιά σου, πρέπει, παιδάκι μου... *

Ή μητέρα τής Ζακελίνας κοιτούσε ένα μικρό σιδηροτόμο σ' ένα προάσιο τού Παρισιού. Είχε λίγους πελάτες, μα διαλεκτούς, στους οποίους ή Ζακελίνα δινό—τρεις φορές τήν εβδομάδα επήγαινε τά ασπυροοιχη τούς. Καί τήν ημέρα αυτή, αφού σγύρισε γρήγορα—γρήγορα τó σπίτι και βόηθησε τήν μητέρα τής γιά τό φαγητό, δίπλωσε, κατά τό άπόγευμα, σ' ένα πακέτο μερικά ποικάζια και έβηγε γιά νά τά πώλ στους πελάτες τούς, στό Παρίσι.

Ένα έλαφρό, δροσερό άεράκι φρούσε σόν κάμπο άπ' όπου περνούσε ή Ζακελίνα. Τά δέντρα έρχονταν στή γή τις ανάλαφρες δαντελλένιες σακιές τόν. Βίλλες με χαρομινες προσώψεις έπροβάλλαν κάθε τόσο κατά μήκος τού δρόμου. Στήν άποσπαιμα ήταν χιμερή ή χαρά, τό φως, ή γαλήνη... Μόνον ή Ζακελίνα ήταν μελαγχολική. Ένας πόνος μεγάλος έσφιγγε τήν καρδιά τής κ' άνέβαιζε δάκρυα στό μάτια τής...

Δέν άγγιζε νά φτάση, ώστόσο, στό Παρίσι. Διέσχισε τόρα τήν συνοικία Μονταρνάς, μέ βήμα ανάλαφρα και γοργό, μέ τό κεφάλι σκιμημένο, τήν καρδιά τής βαρειά.

Έξωγνα, ενώ περπατούσε, άκουσε βήματα πίσω τής, βήματα γνόωμα... Ή καρδιά τής χτύπησε. Κ' έξωγνα πρην προλάδη νά γυρίση και νά κοιτάξη, μά φιλική φωνή ήχησε σ' αυτιά τής :

— Καλήμέρα, Ζακελίνα!... Ήταν ό Φραγκίσκος.

Ή καρδιά τής άρχισε νά χτυπά και κοκκίνισε. Κατόφθασε όμως νά πείξη τήν ταχυή τής. Τήν έπαινε ή εδτιχία, μά μά παφθενική ντροπή τήν έκανε νά κοιθή τήν εδτιχία τής αυτή στό βάθι τής καρδιάς τής και νά μή τήν φανερώνη.

Μου έπιτρέψτε νά σάς συνοδεύσω; τής είπε τριφερά ό νέος.

Ή Ζακελίνα έδίστασε. Μολονότι ήθελε τρομερά νά κοινοεντιχίη μέ τόν αγαπημένο τής, ώστόσο, φοβότανε. Στο τέλος νίκησε ή αγάπη :

— Εύχαριστώ, τού είπε, φτάνει νά μη σάς κάνω νά χασιμερήσετε... *

Άρχισαν έτσι νά βαδίζουν μαζί στή μεγάλη λεωφόρο τής συνοικίας τού Μονταρνάς.

Σέ λίγο είχαν φτάσει στό σπίτι τού πελάτη, στόν όποιο ή Ζακελίνα επήγαινε μερικά ποικάζια. Ή νέα άφριξε κάτω τόν Φραγκίσκο, άνέβηκε γρήγορα—γρήγορα στό τρίτο πάτωμα τού σπιτιού, άφρισε τά ποικάζια και ξανακατέθηκε άμέσως κοντά στόν αγαπημένο τής.

Στό διάστημα αυτό ό Φραγκίσκος είχε άγοράσει ένα μικρό άνεμώδες από μάν άνθοπαλίδια τού δρόμου. Τό προσέφερε μ' είνγενία στή Ζακελίνα κ' βύτερα, πιάνοντάς τής σφιχτότερα

Έκεί πέρα... Μαζούρα δηλαδή, στήν πρσίονη έξοχή, στή γαλήνη και στήν ερημία τόν αγρόν, εκεί πού ή Ζακελίνα όνειρευότανε καθημερινώς νά τρέξη μαζί του, γιά λίγες στιγμές έστω, πρην γαλή πατοεινά γ' αυτή, πρην σβίση γιά πάντα τό φραίο, τό θελαπείο όνειρο τής αγάτης, τό όνειρο πού ήθελε νά τό ζήση, και άν άκόμη επρόκειτο νά τό πληρώσει μέ όλη τής τή ζωή... Ξεκίνησαν... *

Τώρα πού δέν σανατοεύσαν κανένα στό δρόμο. Βρισκόνοταν έξω από τό Παρίσι, Κ' όσο προχωρούσαν, τόσο μεγάλωνε ή μοναχική γαλήνη, ενώ ό ήλιος, πού βασιλεύε, τούς έσφιγγε γλύκα τις στερχές τού ακτινής. Ή Ζακελίνα έβλεπε σ' έναν άνεκάνο εδτιχία, τής φωνότανε ότι ή θεική αυτή έρωτική απόλασις δέν θα τελείωνε ποτέ.

Μά έξωγνα μιά σκέψη τήν έκανε νά σταματήση απότομα. Θυμήθηκε ότι έπρεπε νά γυρίση. Ή καρδιά τής έβάδωνε... Μελαγχολήσε... Ένας άναστεναγμός τής έξωγνε... *

Ή, άς μπορούσε νά πήγαινε άκόμη μακρότερα, νά προχωρήσει πάντα έτσι, στό πλεονό τού Φραγκίσκου, άκοιμημένη στό μπάτισο τού, σ' όλη τή ζωή, άς τόν τάφο!...

Ήταν τάχα άδύνη τό αυτό; Ήταν κακό; Άχ, γιατί, γιατί νά μην μπορή νά γινή γυναίκα τόν;

Σφιγγοντας τέλος τήν καρδιά τής, είπε στόν σύντροφο τής :

— Είνε άργά, Φραγκίσκο, άς γυρίσουμε, φίλε μου. Μόλις έχω καιρό γιά νά έπιστρέψω στό σπίτι.

— Άς γυρίσουμε, είπε χωρίς νά τήν κοιτάξη κ' ό Φραγκίσκος.

Εγύρισαν... Ύστερα από λίγο βρισκόταν ξανά στό Παρίσι, στήν τρεπσίνα πόλι πού άγονίζετα, ιδιοκοπία και άγχομαχία από τό προφί τού βράδι. Έξωγνα ή Ζακελίνα γύρισε στό Φραγκίσκο και τού είπε μέ φωνή τρεμμένη :

— Φραγκίσκο, πρέπει νά χωρίσουμε. Είν' άργά πού... Ποιος ξέρει άν θα σ' ξαναδώ, φίλε μου!... Ποιος τό ξέρει;... Χαίρε, Φραγκίσκο!...

Ό Φραγκίσκος είχε γίνει κατάχλωμος. Κ' ή Ζακελίνα, περισσότερο γιά νά δώσει θάρρος στόν έαυτό τής παρά σ' εκείνον, επρόσθεσε :

— Δέν πρέπει νά ξαναδοθηώμε, Φραγκίσκο. Είνε και γιά τούς δύο μας κακό αυτό, αφού δέν μπορώ νά γίνω γυναίκα σου... Σχηχόρησέ με, άν σέ κάνω νά πονέσης... *

Και σγαυρότα, άκόμη γρηγορότερα, γιατί έννοιση νά τής φείγη τό θάρρος, συνέχισε :

— Εγώ θα ήποφείρω περισσότερο από σένα. Μά είνε άνάγκη... Δέν γίνεται τίποτε... Πρέπει νά κάνουμε ύπομονή... *

Ό Φραγκίσκος, πού στήν αρχή είχε γλωμώσει, έβηγε τόρα κατακόκκινος. Ό θυμός τού άνέβαιζε τό αμα στό κεφάλι. Ένας θυμός άσχημότατος, πού τόν έπαινε.

— Όποτε λοιπόν, δέν μ' αγαπάς πού; τής είπε απότομα. Θες νά μ' άφρισης;

Και μέ τόνο σπαρωτικό εξακολούθησε :

— Πάλι καλά όμως... Είσαστε τούλάχιστον ειλικρινής. Ό,τι έχετε νά πώτε, τό λέτε κατάμουτρα. Σάς εγχαριστώ, δεσποινίς Ζακελίνα!... Κάνατε πούλ καλό πού έξηγηθήκατε. Δέν σάς βαστώ καλά... Μου κοιμητισάτε τήν καρδιά, μά δέν πειράζει... *

Ή Ζακελίνα μόλις κρατιότανε. Ένοιουθε ότι λίγο άκόμη και θα λιποθυμούσε. Ό, Θεέ μου, τό είχε πάρει απόφασι βέβαια, ότι ό χωρισμός τής μέ τόν Φραγκίσκο θα ήταν άδύνητος, φοβερός μά ποτέ δέν φαντάζοντανε ότι θα τής έσφιξε σέ τέτοιο βαθμό τήν καρδιά.

Μέ τόνο πού διετυκτικό, μέ μάτια πλημμυρισμένα από δάκρυα, τού φώνησε :

— Φραγκίσκο, σ' δροαίνομαι ότι σέ

Τόν κούταξε πού άπουκαρύνονταν κ' ή καρδιά τής σπαράζονταν...

ΤΑ ΠΕΡΙΕΡΓΑ ΚΑΙ ΞΕΙΑΝΑΓΡΩΣΤΑ

ΠΩΣ ΑΛΛΗΛΟΒΟΗΘΟΥΝΤΑΙ ΤΑ ΖΩΑ

"Ένας ξένος φροσιδίφης διηγείται τα έξης δύο χωρακτηριστικά περιστατικά, των οποίων ύπηξε αυτότης μάρτης και τα όποια δείχνουν πόσον άνεπτυγμένη είναι μεταξύ των ζώων η άλληλεγγύη.

"Όταν κατοικοῦσα στην έξοχῃ, λέγει, είδα μία μέρα μία άγγελάδα έπιλωμένη στα χορτάρια. Στα μάτια της και στα ρουθούνια της είχε μίξενται ένα κοπάδι από μύγες και παρενοχλούσε τό άμοιρο ζώο, τό όποιο τό κάκον προσπαθούσε ν' απώλλαγι από τούς θρασείς έπισκέπτας του.

"Επρόσεξα όμως επίσης, ότι κάθε μέρα και κατά την ίδια ώρα περίον έπήγανε κοντά στην άγγελάδα μία κότα, ή όποια άνέβαινε στο κεφάλι της και καθάριζε με τό ράμφος της τά μάτια της και τά ρουθούνια της από τίς μύγες, κατατροφώνοντάς τες.

"Η έγργασία αυτή διαρκούσε πολλή ώρα και, όπως άντέληξαν, και τά δύο ζώα ήσαν κατενυχιστημένα. Η άγγελάδα δεν ένοχλείτο καθόλον από τά ταπεινάματα της κότας. Μά και ή κότα άνέβαινε στο κεφάλι της πλαγισμένης άγγελάδας, χωρίς την έλαχίστη άνηυχία, σαν νάμπαινε στό ζωτόει της.

Τώρα, πώς έπήλθε μεταξύ των δύο ζώων ή θαυμασία αυτή συνένωση; Η άγγελάδα πρώτη άνελάλυψε τό μέσον αυτό για νά απώλλαγι από τά ένοχλητικά έντομα ή ή λαίμαργη κότα; Μήπως έπάραξε και νά γλώσσα, άγνωστη σε μάς, με την όποια τά ζώα συνενωθούντα μεταξύ τους; Δεν ξέρω.....

Τό δεύτερο περιστατικό είναι ανάλογο με τό πρώτο και έχει ως έξης, κατά τή διήγησι του ίδιου φροσιδίφου :

"Είχαμε κρημασμένο άντέξω ίσι' τό σπίτι μας ένα παταγάλο, μέσα σ' ένα κλουβί. Έξωγα, μία μέρα, είδα νάρχεται και νά κάβεται άπάνω στο κλουβί ένας σποινγίτης. Ο παταγάλος σκάλας άμίσσας στα σύρματα κ' έσήκωσε τό κεφάλι του προς τό μέρος του έσποικέτου. Ο σποινγίτης τότε άρχισε έλαφρά—έλαφρά νά τοιμάει με τό ράμφος του τό έπάνω μέρος της κεφαλής του φίλου του, ό όποιος έβλεπε τά μάτια του από ειχαριστήρι, γιατί άπλοτύτητα τον ένεφίριζε.

"Αφού τέλειωσε αυτή ή έγργασία, ό παταγάλος κατέβηκε πάλι στο μέρος του κ' ό σποινγίτης πείριεσε άντέξω κ' ένα ύψος άνεπιόμονο. Κατάλαβα ότι ήθελε την άμοιβή του, γιατί σε λίγο είδα τον παταγάλο νά σπαρσάχει με τό ράμφος του μερικους σπόρους ίσι' την τσοφή του προς τό σποινγίτη, τούς όποιους εκείνος έσπασε με πολλή όρεξι.

Μήπως κ' αυτό ήταν άπλή συμπνοια; "Όχι βέβαια, γιατί συνέβη πολλές φορές και μεροστά πτά μάτια μου. Φαίνεται λοιπόν, ότι μεταξύ των δύο πουλιών είχε συναμολογηθεί νά φιλική συμφωνία άλληλοβοηθείας, ή όποια έτηξέτο πιστά....

λατρεύω, ότι κανένα δεν ήγαπό στον κόσμο, εκτός από σένα!..

Μά ό Φραγάκος δεν γύρισε ούτε νά την κντάξει. Έβριγε θυμωμένος, έξαγριωμένος, άπελπισμένος....

"Η Ζακελίνα, άποσβολωμένη, τρελλή ίσι' τον πόνο της, τον ζύταξε πού άτομαζώνονταν κ' ή καρδιά της σπαράσσεν.

Θέλησε για μία στιγμή νά τρέξει πίσω του, νά τον συζητήσει, νά κλάρη, νά θρηνησί, νά τον παρακαλέσει γονατιστή, νά τον άναγκάσει νά την καταλάβη. Μά δέ βρήκε τή δύναμη.

Κι' άπελπισμένη, έβριγε κ' αυτή, χωρίς νά γοισιά νά ίδη πίσω της.

Την άλλη μέρα, ή μητέρα της Ζακελίνας μίτηξε τό πρωί στην κόμμα της κόρης της, για νά την έντυνήσ, όπως πάντα, μά ή Ζακελίνα έλειπε. Τό κρεβάτι της ήταν άνεγγιχτο. Και μόνο στο τραπέζι της πλά ή ύπηρχε ένα μικρό σημείωμα :

-Μητερούλα μου, έγγραφε ή γ τομή κόρη, συγχώρησε με, μά δεν μπορώ νά ζήσω πιά. Υποφέρω πάρα πολύ. Έκείνος πού αγαπούσα και εξακολούθω ν' αγαπό τρελλά δεν με κατάλαβε, και μού πήλαγσε την καρδιά πολύ-πολύ βαθειά. Μην με κλάψης, καλή μου μητέρα. Αν ζούσα θά ήμουν δυστυχισμένη, ενώ τώρα θά βρώ στο θάνατο την ευτυχία και την άνάπαυσι πού τόσο έπόθησα... Φτωχή μου μητέρα, μητερούλα μου, χάραι για πάντα!..

'Η Ζακελίνα σου"

Κωντά τό μεσημέρι βήγααν στο ποτάμι τό πτόμα της άτυχής νέας. Είχε λουλούδια στα μαλλιά της. Μία παλιά φωτογραφία του Φραγίτσου στην τσέπη της. Και φωνάνταν σαν νά χαμογελούσε στον άξάνηγο θάνατο του άιώνιου θανάτου!..

ΞΕΝΟΙ ΠΟΙΗΤΑΙ

Η ΜΕΤΡΙΟΦΡΟΣΥΝΗ

(ΤΟΥ ΡΑΤΙΣΜΗΙΟΝ)

"Όταν τού χάριον ή θεά, πάζει τά λουλούδια παϊδιά, έγέννησε τό μενεξέ με τή γλοιοί του όμα και τή βαθεία του μωροδιά και τά λευτά τά κάλλη του και τή γλυκειά του κόρη. Και τούδουσε τή ζηλετική της πεταλούδας όμορφιά κ' έπάνω από τά φύλλα του έσπάρσε περίσσια, καθώς έπάνω σε τρανή και πλούσια ζωγραφιά, τά πιο γλυκά τον χρώματα με τέχνη γυναικεία. Μ' άγάθη τον άρότησε : «Λόγια τί μπορώ νά πάρω από τά πτόμα σου άλόγορα βασιλεία και νά στο δώσω στόλισμα, παδί μου τρυφερό, νά σ' έξη ή γή ζωιάς της μες σε λουλούδια χίλια.» —«Λίγο χορτάρι, μάνα μου, της είπε τ' άνδρος ταπεινά, για νά μπορώ στον ίσαιο του να γουθώμαι παντοτεινά!»

Ο ΚΟΙΜΙΣΜΕΝΟΣ ΣΤΗΝ ΚΟΙΛΙΑΔΑ

(ΤΟΥ ΑΡΘΟΥΡΟΥ ΡΙΜΠΛ)

Σε κάποιο κοιλίωμα γλυκό πού ένα ποτάμι φάλλει, Φύλλα άσημένα μιλέζοντας τρελλά μες στο χορτάρι, Πού λάμπει ό ήλιος στα βουνά, περιήρανε ως προ- (βάζει)

Μικρή κοιλιάδα άπλόνητα, μωροφόρη, όλη χαίρι. Νέος στρατιώτης, κ' άνοιχτό στόμα, γυμνό κεφάλι, Τόν τράχηνον τον λούζοντας στούς ζώτον τό βλαστάρι, Κοιμάται : κ' έχει έπιλωθεί στής γλώης την άγγάλη, Χλωμός στο καταπατάεινο, φωτόλονστο κινάρι.

Κοιμάται—στά σπαθόζορα τά δύο τον πόδια άπλόνη, Χαμογέλαει σαν άρροστο παιδί μες στ' άνερό του, Φύση! νανοούσιέ τονε, γλυκά, θεοιά : κοιμόναι!...

Κοιμάται—τό ρουθούνι τον στίς είνωδις δέ φρίσσει— Στον ήλιο έχει τό χέρι τον στα στήθεια του άκου- (μπαίσει)

Ξεγναστος : έχει δύο πλάργες μες στο δεξι πλευρό (του)!

Μετ. Γ. ΞΥΦΤΕΡΗ

ΟΙ ΧΟΡΙΣΜΕΝΟΙ

(Της Marceline Desbordes Valmore)

Μη γράφεις πιά! Είμ' άρροστη και θέλω νά πένθωμ Φύσιη αγάθη δίχως σε είνε τά καλοκαίρια Ξανάβλεσα τά χέρια μου στα στήθη μου έναχο. Πού νά σε σφίξουν δεν μπορουν σαν της νεαχός τά (χέρια.

Μη γράφεις πιά!

Μη γράφεις πιά! Νά σβήνουμε ξέρομη' άπ' ώρα σ' (ώρα,

"Αν σ' αγαπούσα, τό Θεό, όττα ν' ήδης, καρέ, Μες τ'η σιωπή σου τό ν' άκούς πός με λαλείς, τώρα Είμ' σ' ν' άκούς τον ούρανό δίχως νά πάζ ποτέ.

Μη γράφεις πιά!

Μη γράφεις πιά! Φοβόμα σε και τή δική μου κνήμη Πού τή φωνή σου φούλαε και όλο με φωνάζει, Μη δείχνης τό νερό σ' αυτόν πού δεν μπορεί νά πίνη, Μιά άγαπημένη έπιστολή σαν την εικόνα μουάει.

Μη γράφεις πιά!

Μη γράφεις πιά. Τά λόγια αυτά νά γράφο δεν τολμώ Σά νά τά χίνη ή γλυκειά φωνή σου στην καρδιά μου Σαν μεσ' από τό γέλιο σου νά λάμπουν τά ποσά Κού α' νάποτυπώνονται μ' ένα φίλ βαθειά μου.

Μη γράφεις πιά!

Μετάφρασις : Γ. Λιμς.

Η ΣΟΦΙΑ ΤΩΝ ΔΑΩΝ

Τέσσερα πράγματα φέρνον θάνατο. Κακή γυνάικ, διεστραμμένος φίλος, δοῦλος αιδάθης, σπύι δ- πον φολημάει φειδί.

Ινδικο γνομικό.

"Όσο φίλο κ' άν είνε τό δέντρο, τά φύλλα του πάντα θά πέσουν στη γή.

Κινέζικο γνομικό.

